

[Budgetministeren.]

stor del af befolkningen. Og vi ved, at loven også er blevet brugt i vid udstrækning til disse formål.

Hr. Christophersen mente, at det ikke var noget særlig præcist skøn, vi havde præsteret over den årlige opsparing, når det i bemærkningerne hedder, at det ligger imellem 30 og 150 mill. kr., og det kan jeg være enig med hr. Christophersen i. Når vi ikke kan komme det nærmere, skyldes det, at loven administreres af pengeinstitutter osv., mens vi ikke kender nærmere til beløbene i finansministeriet. Men det er klart, at hvis det ønskes under udvalgsarbejdet, skal vi da gerne ved en stikprøve el. lign. forsøge at få frem, om vi kan ramme dette mere præcist.

Men selv om der nu skulle være opsparet 150 mill. kr. på disse boligsparekontrakter, siger det jo intet som helst om, hvorvidt nettoopsparingen er forøget med 150 mill. kr. eller noget i den stil, og det er altså derom, vi har vores store tvivl.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven, lov om særlig indkomstskat m. v. og lov om beskatning ved sammenslutning af aktieselskaber m. v. (Ændring af beskatningsprocenterne m. v.).

(Lovforslaget (nr. 6) findes i tillæg A. sp. 101, fremsættelsen i tidenden sp. 101).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ove Hansen: Det lovforslag, som finansministeren her har givet os, finder jeg er fuldt ud rimeligt og fornuftigt, og jeg havde næsten lyst til at sige, at det måske burde være kommet for en del tid siden. Det er jo

således, at selskabsskatten i virkeligheden er en statskat, og at den procent, man har i selskabsskatteloven, er upåvirkelig af kommunernes, amtskommunernes og statens udskrivningsbehov. Man har haft en beskatningsprocent på 36 — tidligere 44, da vi havde skattefradraget — men man har ikke rørt denne procentsats i adskillige år, og vi har endda siden fået yderligere en personlig skat, nemlig personlig skat til amtskommunerne. Derfor finder jeg det helt rimeligt og fornuftigt, at man forhøjer selskabernes beskatningsprocent fra 36 til 40.

Samtidig foreslår finansministeren, at det indkomstfradrag, man hidtil har givet, nemlig 2½ pct. af aktiekapitalen, skal ophøre. Også det finder jeg rimeligt.

Det er naturligvis ikke, fordi mit parti vil have, at selskaberne i vort land skal beskattes hårdt, ingenlunde, men når vi ser på den personlige skats stigning i årenes løb, er det vel rimeligt, at der også her finder en ajourføring sted. Og når vi sammenligner beskatningsprocenten for selskaber her i vort land med de andre landes — må jeg nævne EF-lande — tror jeg, man kan sige, vi ligger temmeligt lavt, jeg tror endda, vi har ligget lavest hidtil.

Nu ved jeg godt, man skal være varsom med at sammenligne beskatningsprocenter selskaber imellem, for det, der tillades i afskrivninger og henlæggelser, skal naturligvis med ind i billedet, men selv når man tager dette med i overvejelserne, tror jeg, vi ligger særdeles godt alligevel. Vi har naturligvis også interesse i, at erhvervslivet har gode muligheder for at udfolde sig og at klare sig i konkurrencemæssig henseende over for andre lande, så jeg betragter blot dette forslag som en, skal vi sige nogenlunde retten op på den særlige fordel, som selskaberne har haft hidtil med hensyn til beskatningsprocent.

Denne ændring medfører også, som finansministeren foreslår, at det fradrag, som brugsforeninger og kooperative virksomheder har haft hidtil af formuen, skal bringes til ophør; det er klart, at de må ligestilles med selskaber, hvor man har en aktiekapital. Det samme gælder for indkøbsforeningers og udenlandske selskabers vedkommende; også dér er jeg helt enig i de ændringer, som finansministeren her har foreslået.

[Ove Hansen.]

Jeg kan på mit partis vegne sige, at vi gerne vil medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Stetter: Der er en forvirrende trykfejl i fremsættelsestalen. Betalingen af de højere selskabsskatter vil blive påbegyndt i november 1975, står der at læse. Denne termin er forkert, det skal være november 1974; det står i bemærkningerne, og der er altså en uoverensstemmelse mellem fremsættelsestalens og bemærkningernes indhold. End ikke sætternissen er med finansministeren.

Den konservative folketingsgruppes holdning til lovforslaget er kølig og afvisende. Vor holdning skyldes mindre, at de foreslåede selskabsskatteforhøjelser er et led i socialdemokratiets og socialistisk folkepartis spare- og skatteforlig fra marts 1973 — disse arbejdsvilkår må vi jo efterhånden lære at leve med — men i højere grad, at lovforslaget indeholder en skærpelse af dobbeltbeskatningen for den del af udbyttet, der tilfalder aktionærerne. Vi ønsker en ophævelse af denne dobbeltbeskatning, og jeg vil gerne spørge, om vi kan få ministeren i tale på dette punkt.

Holdningen skyldes også, at regeringen nu igen foreslår at tappe de private arbejdspladsers pengekasser for et årligt beløb på denne gang ca. 300 mill. kr. Sidste gang regeringen alvorligt drænedede arbejdspladsernes pengekasser for et stort beløb, var da flertallet i april måned i år ophævede ordningen med afskrivning på bindende kontrakter. Dengang var der tale om en likviditetsforringelse på ca. 1.200 mill. kr. over en, tror jeg, 3-årig periode. Hertil kommer så de nye afgifter, de nye omkostninger, som regeringen enten har gennemført eller agter at gennemføre for de private arbejdspladsers vedkommende.

Jeg mener, at socialdemokratiet og socialistisk folkeparti mishandler disse produktive arbejdspladser. Der findes naturligvis arbejdspladser, som kan magte disse belastninger, men der findes også mange, som i forvejen kæmper med store likviditetsproblemer, og som skal ud på lånemarkedet for at overkomme at betale de nu foreslåede nye forpligtelser.

Vi advarer regeringen mod denne fortsatte jagt på de private arbejdspladser. Vor

advarsel gør formentlig intet indtryk, men hvad siger f. eks. forbundsformand Ejler Sønder fra DASF? Langt de fleste af hans forbundsmedlemmer er beskæftiget på de private arbejdspladser, som regeringen konsekvent tømmer for likviditet. Derved forringer man disse arbejdspladsers muligheder for at skabe trivsel og tryghed. Og hvad siger forbundsformand Max Harvøe fra HK? De HK-medlemmer, som er offentligt ansatte, har ofte 500-600 kr. mere om måneden end de HK-medlemmer, som er privat ansatte. Hvordan tror Max Harvøe, at chancerne er for, at denne forskel nogen sinde kan udlignes, når regeringen fortsat tapper saften og kraften ud af de private arbejdspladser? Det er på høje tid, at de nævnte forbundsformænd og deres kolleger taler alvorligt med regeringen om den politik, som regeringen fører, en politik, som først og fremmest rammer de privat ansatte, som i sammenligning med offentligt ansatte ofte har en meget ringere stilling og ringere vilkår.

Den indkomst, der spares op på de private arbejdspladser, er i forvejen for lille. Vi vil ikke være med til at øge beskatningen, således at overskuddet forringes yderligere.

Ifølge fremsættelsestalen arbejder finansministeren med forslag om udvidet skattepligt for sparekasser og erhvervsdrivende selvejende institutioner. Vi vil ikke på forhånd afvise at medvirke ved gennemførelsen af disse forslag, men vil naturligvis vente med endelig stillingtagen, til vi har set indholdet af disse bebudede forslag.

Jens Føged: Det var ikke med nogen særlig forundring, vi hørte, at hr. Ove Hansen var enig med finansministeren, og jeg bliver heller ikke særlig forundret over om lidt at høre, at SF også er det. Det er jo et led i regeringens spareplaner, står der. Det er en mærkelig form for spareplaner, man har fundet frem til i den side af salen. Det er så godt som altid skatteforhøjelser, vi indtil nu har fået præsenteret. Jeg husker i øjeblikket slet ingen eksempler på forslag om spareanstaltninger fra regeringens side, det er alt sammen skatteforhøjelser, men det må vel være den terminologi, man arbejder med i regeringen og i støttepartiet.

Vi finder, at disse forhøjelser er helt malplaceret i den givne situation, netop nu ved

[Jens Foged.]

indgangen i EF, hvor vi bør investere, alt hvad vi kan, hvor private personer vel ikke har alt for gode muligheder for at gøre det, men hvor aktieselskaber netop er det instrument, der kan skabe gode arbejdspladser, og som er i stand til i det hele taget at udbygge Danmark hurtigere, end vi ellers kunne udbygges. Nu kommer regeringen og tapper disse aktieselskaber for yderligere 300 mill. kr. Jeg er helt sikker på, at finansministeren ikke kan lide, at jeg bruger udtrykket erhvervsfjendsk. Så siger vi, at det er investeringsfjendsk, for det er det, for de penge er taget fra folk, der investerer i den udstrækning, som vi netop ønsker det.

Samtidig har regeringen allerede nu bebudet et forslag om skat på boliger, lejeboliger, og den har bebudet en ny skat på erhvervsbygninger. Jeg erindrer, at det engang, da jeg rejste i udlandet, over for mig fra vedkommende land blev sagt, at når der ikke investeres nævneværdigt her i vort land, er det, fordi vi har skat på vort produktionsapparat, herunder bygninger. Det er derfor, vort land er blevet stillestående. Ingen tør, ingen vil investere i de områder. Man kører altså i, skal vi sige lavt gear, fordi man ved at investere bliver yderligere beskattet. Vi stikker ikke hovedet godvilligt ind i maskinen, blev der sagt. Jeg tror derfor, det er aldeles forkert, at ministeren gør dette her nu.

Det næste er, at udbyttet også, hvor det nu havner, bliver beskattet, og jeg er enig med hr. Stetter i, at den dobbeltbeskatning, der her finder sted, bør ministeren nu tage op til ny overvejelse. Det er ikke rimeligt, at først beskatter man erhvervsvirksomhederne, aktieselskaberne, og hvad der nu hører derindunder, derefter beskatter man de penge, som engang ligesom er gået fri af beskatningen, i det øjeblik, de havner hos den enkelte borger med den progressive skala, som nu engang findes inden for dette område, og derfor har staten nu fået både i pose og sæk.

Jeg tænker, finansministeren har fået ind-

tryk af, at vi ikke kan tiltræde dette lovforslag. Det omfatter ikke alene almindelige aktieselskaber, men også brugsforeninger, produktionsforeninger og indkøbsforeninger, ting, som har særdeles nær tilknytning til både produktion og forbrug. Kan ministeren da ikke se, at man på den måde bestemmer, skal vi sige også den enkelte borgers måde at bruge sine penge på, at dette, når det gælder produktionsforeninger, nødvendigvis også må ramme konkurrenceevnen. Jeg ved godt, at ministeren i fremsættelsestalen, har sagt, at det ikke rammer konkurrenceevnen, at det ikke har nogen forbindelse med det i realiteten. Ja men det har det jo. Man kan nok sige det, men man kan ikke mene det. Regeringen har samtidig bebudet, at den vil komme med forslag om skærper vedrørende selvejende institutioner, vedrørende legater, vedrørende stiftelser, vedrørende sparekasser. Jo, man har det hele med. Jeg håber, at vi snart kan få sat et punktum for disse evindelige forhøjelser i skat. Og argumentationen, som hr. Ove Hansen også var inde på, er, at selskabsskatten naturligvis skal stige i samme takt som den personlige skat. Hvorfor dog det? Det er der da ingen særlig begrundelse for. Det kunne da udmærket være stik modsat. Man kan da godt udskrive personlige skatter, endda også indirekte skatter, uden at selskabsskatten absolut skal følge med. Der kommer vel også snart en forøget skat på andre områder, på totalisatorer og travløb, og hvad ved jeg, det skal vel også følge den personlige skat. Men begrundelsen passer ikke.

Stigningen er beregnet til at skulle være 18 pct. over hele linjen. Vi vil kun give udtryk for, at vi finder, at regeringen på dette område optræder erhvervsfjendsk og investeringsfjendsk, og det må være forkert i den givne situation.

Dagmar Andreassen: Når dette lovforslag fremsættes på et tidspunkt, hvor det drejer sig om at mindske afstanden mellem værdien af produktionen og værdien af købekraften, kan det kun skyldes den alminde-

[Dagmar Andreassen.]

lige mangel på forståelse for, hvad det er, der får værdien af produktionen til at vokse.

I den nuværende situation er lovforslaget, for at sige det meget mildt, yderst uheldigt. Hvad er det nemlig, man gør? På et tidspunkt, hvor regeringen siger, at en større del af opsparingen skal væk fra investering i private forbrugsgoder over til erhvervslivet, tapper man virksomhederne for en del af den indtjening, der vil blive geninvesteret. Ja men hvis ikke man har arbejdere, må man da i det mindste have maskiner, hvis man skal producere, og den del, der skal udbetales, får en ekstra tand, før den kommer ud af selskabet, hvor den igen bliver beskattet. Derved forskyder man interessen for at købe aktier over mod at købe obligationer og pantebreve, og det er lige det modsatte af det hensigtsmæssige.

Det spørgsmål, man også må stille sig, er jo: hvor meget har regeringen i grunden tænkt at tappe de producerende virksomheder for? Sidste vinter fik vi et forslag om afskrivninger, og man har bebudet afgifter på erhvervsejendomme. Man har givet et løfte om, at maskinafskrivningerne ville blive forbedret senere, men vi har ikke set noget til forslaget. Jeg vil gerne spørge finansministeren, om vi kan vente, at vi til gengæld får forbedrede maskinafskrivninger.

Regeringen synes at have en tyrkertro på, at den kan dirigere penge og udvikling og produktion ved at tage fra nogle og give til andre. Jeg vil gerne have lov at sige, at selv om alle de penge eller tilsvarende beløb, der på denne måde tages ud af de producerende virksomheder, stilles til erhvervslivets rådighed igen, vil resultatet alligevel blive ringere. For det første er det svært at genudlåne med samme sikkerhed for overskud, som de firmaer, der betaler selskabsskat, har bevist at de kan præstere, og for det andet hjælper det ikke så forfærdelig meget, at man vil låne penge ud, hvis ingen finder lyst til at sætte noget i gang. Produktionen kører nu engang ikke alene ved, at man stiller arbejdskraft og kapital til rådighed. Der er begreber, som regeringen synes at ignorere, begreber som initiativ og villighed til at løbe en risiko. For at disse begreber kommer til udfoldelse, må der være et motiv til at sætte noget i gang, og det er vanskeligt at

finde andet motiv til at gå ind i en forretning end netop udsigten til, at forretningen lønner sig. Er en investor ene om risikoen uden at få nogen rimelig del af udbyttet, hvis der bliver et, ja, så er der mange, der foretrækker at investere deres tid og penge i andre ting, og det har der været en stigende tilbøjelighed til at borgerne i Danmark har gjort, en udvikling, som dette lovforslag får til at accelerere.

Jeg synes nok, det er mærkeligt, at man vil gennemføre dette netop nu, hvor der er mere behov end nogen sinde før for at få folk til at gå ind i risikobetonede investeringer og gå direkte ind i produktion. Mig bekendt er selvfinansieringsgraden stærkt faldende i danske virksomheder, og dette vil få den til at falde yderligere hos dem, der trods modgang fortsat ekspanderer.

Endelig kan det animere flere til at investere i udlandet og færre udlændinge til at investere i Danmark, en udvikling, som jo heller ikke ligefrem er den, vi trænger til.

Finansministeren begrundet bl.a. sit lovforslag med, at der har været tendenser til at omgå skattelove ved at lave aktieselskaber, som egentlig ikke tjente det formål, som aktieselskaber skulle tjene. Det vil jeg gerne medgive ministeren, det er rigtigt, men kunne man dog ikke finde andre forslag end dette til at modvirke den tendens? Var der ikke en mulighed for, at man f.eks. forlangte, at ethvert aktieselskab hvert år skulle betale en afgift, som, hvis der var en indtjening, kunne blive modregnet i skatten? Hvis man nu sagde, at et aktieselskab, der ikke årligt kan betale 10.000 kr. i skat, egentlig ikke rigtig har nogen eksistensberettigelse. Noget sådant vil vi godt være med til at diskutere. Det ville i hvert fald kølne interessen for at købe tomme aktieselskaber af Glistrup ganske betydeligt.

Jeg vil også gerne medgive finansministeren, at der er en ulighed imellem beskatningen af aktieselskaber og personligt ejede selskaber. De sidste må jo betale op til 67 pct. i skat af den fortjeneste, de geninvesterer. Men den ulighed, kunne man fjerne ved at gøre beskatningen lempeligere for de personligt ejede firmaer for den del af fortjenesten, som de geninvesterer, og så lade hammeren falde, når de tager pengene ud til forbrug. Det var en langt klogere vej at gå end den, man har valgt nu.

[Dagmar Andreasen.]

Til sidst vil jeg gerne give finansministeren én helt uforbeholden indrømmelse. Der er lidt eller meget, alt efter temperament, anstødeligt i, at de formuer, som nødvendigvis skal bygges op i de producerende virksomheder, hvis de skal være konkurrencedygtige, ejes, kontrolleres og administreres af en enkelt eller nogle få. Det virker ikke så uretfærdigt og urimeligt i første generation. Det er lidt værre i anden generation, og i tredje generation begynder det at være en anstødssten mod retfærdigheden. Endelig er der det, at det vel næsten hører til undtagelserne, at tredje generation også er i stand til at administrere disse penge på en fornuftig og hensigtsmæssig måde.

Derfor vil det radikale venstre godt overveje en bestemmelse om, at ejeren eller ejerne skal give afkald på op til 40 pct. af fortjenesten, men forstået på den måde, at virksomheden kunne få lov til at låne pengene, hvis de havde behov for investeringer og var interesseret i det, ikke sådan, at det blev ejerens, men således at det var samfundets penge, der stod som en anpart i virksomheden, og at det var de ansatte, der administrerede disse penge og, efterhånden som fondet er bygget op, fik afkastet af pengene. Det var noget af det, som indgik i det radikale venstres tanker om ØD, og det er noget, som vi stadig væk gerne vil være med til at debattere. Hvis det kunne indgå samtidig, ville vi godt overveje at sætte beskatningsprocenten i vejret til det foreslåede, men hvis ministeren vil opretholde sit lovforslag, som det foreligger, kan vi ikke medvirke til noget.

Inger Lise Petersen: Dette lovforslag er, som det er blevet nævnt et par gange efterhånden, en konsekvens af det spareforlig, som socialdemokratiet og SF indgik i marts i år, hvor der på skatteområdet aftales en række punkter, som skulle danne grundlag for initiativer fra regeringens side. Nærværende lovforslag omfatter to af punkterne, nemlig en skærpelse af selskabsskatten og fjernelse af det skattefrie bundfradrag. Dette initiativ kan vi derfor kun være tilfreds med. De to øvrige forslag er blot naturlige korrektioner.

SF har længe ønsket denne regulering af selskabsskatten. Vi finder den ganske rime-

lig også set i forhold til de personlige skatters højde, og jeg skal på mit partis vegne hermed love vor medvirken til en velvillig og hurtig behandling.

Finansministeren (Grünbaum): Jeg vil gerne takke socialdemokratiets og SF's ordfører for modtagelsen af lovforslaget. Jeg er ikke forbavset over, at man fra de øvrige tre partiers side ikke er særlig glad for dette lovforslag. Dog var jeg måske nok lidt forbavset over fru Dagmar Andreasens indlæg, men det blev rettet op til sidst. Vi har jo før hørt fru Dagmar Andreasen sige en hel del stærke ting om, at de personlige selskaber var alt for stærkt beskattet i forhold til aktieselskaberne, og at der var en meget uheldig tendens til, at man derfor dannede aktieselskaber. Det er også noget af det, der ligger bag ved lovforslaget, at man ønsker at modvirke den tendens, der har været til, at man ud fra rent skattemæssige betragtninger vælger en ejerform, som man ellers ikke ville vælge.

Der kan nemlig ikke være nogen tvivl om, at trods al tale om dobbeltbeskatningens uheldige sider — det er i øvrigt meget lidt, vi hører til denne tale; særlig efter at selskabsskattekommissionen har afgivet sin betænkning om dobbeltbeskatning, er kravene om ændring næsten forstummet — er det lige det modsatte, vi ser i virkeligheden. Det er jo mærkeligt, hvis det virkelig var således, at det var særlig skattemæssigt uheldigt at have et aktieselskab, at der så er så mange, der søger over i aktieselskabsformen. Alle ved da også, at det er det modsatte, der er tilfældet.

Der er kommet en betænkning om dobbeltbeskatningen, og den vil vi naturligvis også arbejde med, men man må her ikke glemme, at spørgsmålet er genstand for drøftelser inden for EF, og det ville være noget uheldigt, hvis vi nu gennemførte en eller anden ændring på dette område, som senere og måske inden for ikke alt for mange år skulle vise sig at være ude af takt med det, man gennemfører inden for EF. Som situationen er i øjeblikket, synes jeg, vi bør afvente, hvad man kommer frem til. Vi er selv med i drøftelserne inden for EF; det er således ikke så længe siden, vi havde folk fra skattedepartementet nede til drøftelser om disse problemer. Med den skattesats, der

[Finansministeren.]

her er foreslået, og med ophævelsen af indkomstfradraget på de $2\frac{1}{2}$ pct. har vi ikke foregrebet noget som helst i de forhandlinger, der finder sted inden for EF-området om dobbeltbeskatningen. Efter det kommissionsforslag, som for nylig har været behandlet, må vi i alle tilfælde ophæve det indkomstfradrag, vi har i vores beskatning af selskaberne. Det sker nu efter dette lovforslag. Der er ikke sket noget, der kan forhindre, at vi i øvrigt går ind på de forslag, som man når frem til inden for EF-området. Hvis man ser på skattesatserne, vil man også se, at en skattesats på 40 vel nærmest ligger i underkanten af det, man kan tænke sig at komme frem til inden for EF, så der er ikke foregrebet noget i denne sag.

Med hensyn til spørgsmålet om det betimelige og det rimelige i at foretage den forhøjelse, der her foreslås, tror jeg ikke vi kan blive enige, eftersom regeringens synspunkt er det, at der bør ske en forhøjelse. Det er fremgået allerede af spareplanen fra foråret, at der skulle ske en forhøjelse. Det er også af betænkningen fra dengang fremgået, hvor meget forhøjelsen skulle andrage.

Vi har altså den opfattelse, at der er opstået et misforhold mellem den almindelige indkomstskats højde og skatten for aktieselskaberne, og at dette misforhold bør bringes ud af verden. Vi mener ikke, vi er gået meget stærkt frem. Det er en meget moderat ajourføring, der finder sted her med forhøjelsen på gennemsnitlig ca. 18 pct.

Så må man også have med i overvejelserne om disse spørgsmål, at et af formålene med spareforanstaltningerne, som man også har talt lidt om her, jo er, at man skulle nå frem til en vis lempelse af indkomstbeskatningen, altså den almindelige personlige indkomstbeskatning. Det kan ikke være urimeligt, hvis man så i disse almindelige bestræbelser også ajourfører visse skattesatser på andre områder, som er ude af takt med udviklingen for indkomstskatten.

Må jeg minde om, at man fra flere partiers side har været inde på en skatteomlægning. Man har talt om, at f.eks. momsens skulle sættes op, for at indkomstskatten kunne komme ned. Så kan der vel heller ikke være noget urimeligt i, at skatten på dette område bliver reguleret, for at man

også ad den vej kan skaffe midler til en eventuel lempelse af indkomstskatten.

Fru Dagmar Andreasen spurgte mig, om vi snart så en lettelse af afskrivningerne. Jeg kan ikke i øjeblikket give tilsagn om noget forslag i den retning, i hvert fald ikke i indeværende folketingssamling.

De sidste tanker, fru Dagmar Andreasen var inde på om en særlig afgift på aktieselskaber, har jeg da ikke noget imod at vi kigger på i udvalget. Jeg har ikke på forhånd nogen som helst indstilling til det.

Så var der endelig det sidste med, at man kunne bruge en del af aktieselskabsskatten som lån til selskaberne; pengene skulle altså kunne blive stående i selskaberne som en fond, der kunne være et led i økonomisk demokrati. Vi kender tanken fra de radikales forslag om økonomisk demokrati. Må jeg minde om, at jeg selv i sin tid i forbindelse med arveafgifterne foreslog, at man kunne lade en del af arveafgifterne stå i firmaet som en fond som led i økonomisk demokrati. Jeg mindes ikke, at denne tanke fandt nogen særlig tilslutning.

Jeg kan ikke her i dag give fru Dagmar Andreasen tilsagn om, at jeg vil tage det spørgsmål op i udvalget, men det er da klart, at vi vil se på det, hvis man fra radikal side kommer med et sådant forslag. Jeg mener ikke, at økonomisk demokrati skal gennemføres på den måde, at man for en meget, meget lille del af virksomhederne og erhvervslivet skal gennemføre sådanne særegler, og det vil det jo blive, hvis man siger, at en del af aktieselskabsskatten skal blive stående i firmaerne. Økonomisk demokrati skal efter vor mening omfatte samtlige lønmodtagere her i landet og ikke kun de lønmodtagere, der er beskæftiget i særlige virksomheder.

Jeg tror altså ikke, at vi efter de udtalelser, der er faldet her, kan komme meget langt i drøftelserne i udvalget med de tre borgerlige partier, men jeg har dog noteret mig, at man fra radikal side er stærkt inde på en understregning af de uligheder, der findes i øjeblikket i beskatningen for aktieselskaberne sammenlignet med de personlige selskaber, en ulighed, der i høj grad er til skade for de personlige selskaber. Derfor må jeg konkludere, at vi i hvert fald er enige

[Finansministeren.]

i, at selve uligheden i hvert fald bør bringes ud af verden.

Ove Hansen: Hr. Jens Foged anså lovforslaget for at være erhvervsfjendtligt. Jeg forstår egentlig ikke en sådan udtalelse. For det første tror jeg ikke, at en regering eller noget parti vil være fjender med erhvervslivet. Vi er vel alle afhængige af og interesseret i, at det går godt i erhvervslivet. Hvordan er de faktiske forhold? Det synes jeg hr. Jens Foged skulle nævne. Ser vi på beskatningsprocenten for aktieselskaber, så er den, trods det at de personlige skatter til staten, kommunen og amtskommunen er steget væsentligt i de sidste 10-11 år, ikke ændret en eneste gang siden 1961-62. Den har ligget fast på 36 pct. Nu foreslår man, jeg havde nær sagt en beskeden ajourføring til 40 pct. Jeg tror, der er mange lavtlønnede skatteydere i vort land, der ikke kan nøjes med en så lav beskatningsprocent, som tilfældet er her. Der er altså tale om en beskeden ajourføring, som mit parti kan tiltræde.

Jeg tror, det ville være rart, om vi i skatteudvalget, som nu skal behandle lovforslaget, fik nogle oplysninger om og sammenligninger med selskabsskatten i andre lande. Jeg tror, vi vil få helt andre beskatningsprocentstørrelser end dem, vi kender til her i Danmark.

Jens Foged: Finansministerens bemærkning om dobbeltbeskatning må da vist være en fortalelse, når vitterligt det udbytte, der udbetales, har været beskattet i den virksomhed, det kommer fra. Nu flytter man det over på nogle andre borgere, nogle andre skatteydere, og herefter beskatter man igen. Det er kun en almindelig flytning af et beløb. Det er en dobbeltbeskatning, og jeg håber, at ministeren virkelig vil gå ind på en seriøs behandling af dette spørgsmål, så vi kan blive fri for den diskussion. Den standser ikke, før vi får et andet resultat.

Finansministeren taler om, at disse forslag skal gennemføres, for at han kan få lejlighed til at gennemføre en lempelse af indkomstbeskatningen. Finansministeren har talt om lempelse af indkomstbeskatningen, vistnok så længe han har siddet her i sidste omgang, men vi har ikke set nogen lempelse

af indkomstbeskatningen. Det var egentlig rart snart at se et resultat på dette område. Vi har set eksempler på stramning af skatter i det hele taget. Også den indirekte beskatning har man lige forhøjet i sidste uge, men den megen tale om lempelse af indkomstbeskatningen tror vi næsten slet ikke på mere. Det er noget, der bliver sagt, og det kan blive sagt i årevis, det er noget af det, der med et udtryk, som jeg ofte har brugt i de skattepolitiske diskussioner, tilsyneladende er tidløst, noget, man kan blive ved at tale om.

Når jeg nu bruger ordet tidløs, er det netop for at sige til hr. Ove Hansen, at når selskabsbeskatningen har ligget så konstant, som den har, så har vi vænnet os til, at her lå den. Under disse forholdsvis trygge vilkår med hensyn til beskatning kunne man investere og tillade sig at foretage sig de handlinger, som man foretog sig. Jeg har altid bedt om, at afskrivningsregler og den slags blev så tidløse som overhovedet muligt. Nu begynder man at ændre på det. Jeg ved, at den højtærede finansminister gang på gang selv har givet udtryk for, at lovene skal være så tidløse som muligt, for at der skal være stabilitet over folks måde at reagere på. Nu lægger man igen et urolelement ind i skattelovgivningen. Vi ønsker, at det skal være tidløst også på dette område.

Dagmar Andreassen: Jeg vil meget nødig have, at den misforståelse skulle brænde sig fast, at jeg i påpegningen af ulighederne mellem de personlige firmaer og aktieselskaberne nogensinde har talt for, at man skulle udligne uligheden ved at hæve aktieselskabsbeskatningen. Det har jeg aldrig gjort.

Jeg tror nok, at da man pludselig ved at afskaffe retten til at trække renter fra gik op fra at beskatte de personlige firmaer med maksimalt 50 pct. — i praksis et sted mellem 45 og 50 pct. — til 67 pct., da havde man i grunden ikke rigtig tænkt på, hvordan man forvred forholdet imellem de private selskaber og aktieselskaberne.

Jeg har ikke sagt, at det var decideret uheldigt, at ærlige produktionsvirksomheder gik over til at være aktieselskaber. Jeg har måske sat spørgsmålstegn ved, om det var hensigtsmæssigt, at vi i Danmark kun havde anpartsselskaber og aktieselskaber, fordi jeg mener, at netop starten er nok så

[Dagmar Andreassen.]

heldig inden for personlige virksomheder. Det skal nu trods alt være sådan, at den mand, der sætter noget i gang, risikerer sine egne penge først, men jeg havde efterhånden vænnet mig til den tanke, at der i fremtiden ikke skulle være andre produktionsvirksomheder end anparts- og aktieselskaber. Nu vender man lidt om på dette, men det er i min argumentation det væsentligste, at man i en situation, hvor man skal fremme investeringerne, modarbejder dem. Det synes jeg nok er meget u hensigtsmæssigt.

Så har der været kørt en hel del på, at satserne er lavere i Danmark end i udlandet, beskatningsprocenten her er mildere. Det er sådan set rigtigt, men i den sammenhæng må man ikke glemme at sammenligne de traditionelle opsparingsformer i Danmark, hvor mange har foretrukket obligationer og pantebreve fremfor aktier, og det er jo uheldigt, at man hellere finansierer værdistigningen af fast ejendom, end man går ind i det risikobetonede. Når renten er den samme og beskatningsprocenten grovere af udbyttet af aktier, fordi man bl.a. beskatter konjunkturgevinster, hvad man hverken gør for obligationer eller pantebreve, så er man her inde i en forskelsbehandling, som man gør stærkere ved dette her.

Jeg kan ikke lade være med at sige til hr. Ove Hansen, at når den personlige skat omfatter udbyttet af aktier, så har man jo af alt det, man trækker ud af aktieselskaberne, været underlagt den stigning, som de personlige skatter har været ude for, og derfor er der slet ikke noget argument for, at aktieselskabsskatten behøver at følge lineært med de personlige skatter.

Det havde været pragtfuldt, hvis vi havde fået en samtidighed med hensyn til stigningen i aktieselskabsskatten og nedsættelsen af den personlige indkomstskat. Så havde man dog i det mindste udlignet noget af den forskelsbehandling, der finder sted, ved at udbytterne af aktieselskaber dobbeltbeskattes, men det havde ikke opvejet den del af ulempen, der ligger i, at man modvirker investeringerne.

Finansministeren (Grünbaum): Der er ingen, der benægter, at vi har en dobbeltbeskatning i vores system, og det er også den,

man arbejder på, bl.a. inden for EF, at få afløst af i hvert fald ensartede regler og formentlig også regler, der medfører, at man undgår dobbeltbeskatning. Om man fuldstændig kan undgå den, er så et spørgsmål, men det ligger som sagt til forhandling inden for EF-området, og det vil ikke være særlig hensigtsmæssigt, hvis vi nu hurtigt i Danmark gennemførte en bestemt ordning uden at afvente resultatet af de drøftelser, som finder sted dér. Det tror jeg nok vi kan være enige om. Vi er selv med i de drøftelser, og vi må se, hvad der kan blive resultatet heraf.

Man kommer ikke uden om — og det er særlig til fru Dagmar Andreassen — at der er et misforhold mellem aktieselskabsbeskatningen og den personlige beskatning til trods for denne dobbeltbeskatning. Det fremgår simpelt hen af udviklingen, som fru Dagmar Andreassen adskillige gange har været inde på. Der ville jo ikke være den interesse for dannelsen af aktieselskaber, hvis der ikke netop lå de særlige skattemæssige fordele heri. Det kan da godt være, at hvis man regner det ud på mange års forløb, så er fordelene ikke så store, men der er jo en meget stor fordel derved, at den beskatning, der hviler på de penge, der bliver stående i selskabet, er meget lille i forhold til beskatningen af de penge, som aktionæren får, og derved bliver der en vældig interesse for at bruge netop aktieselskabsformen som ejerform. Det kan man vel sige også har været tilsigtet også med de særlige regler i aktieselskabsloven om konsolidering af virksomhederne. Det er der næppe tvivl om. Men vi er vel kommet dertil, hvor mange mennesker sætter et spørgsmålstejn ved, om der ikke efterhånden trods alt er blevet så stor forskel på vor meget høje indkomstbeskatning og de regler, der gælder for aktieselskaberne, at det er rimeligt, at der sker en vis udligning. Jeg vil ikke sige andet end en „vis“ udligning, for det vil stadig væk være sådan, også efter dette forslags gennemførelse med de 40 pct., at der vil være en ganske betydelig fordel ved at investere pengene i aktieselskaber fremfor at komme ind under den tilsvarende beskatning, der finder sted i det personlige firma. Der vil stadig væk være en ganske oplagt fordel ved disse investeringer, og det er jo det, der ligger bagved.

Nu er det vel rigtigt, at der har været en

[Finansministeren.]

lang periode, hvor der ikke var så stor interesse for aktier som for obligationer. På den anden side har vi jo også set en vældig stigning i aktiekurserne igennem det sidste års tid, og det tyder jo ikke på en manglende interesse for investering netop inden for den sektor.

Alt i alt må jeg altså fastholde, at udviklingen, den kraftige udvikling i indkomstbeskatningen, som de tre partier, der her har talt imod dette forslag, har et særligt og meget stort ansvar for — stigningen fandt nemlig sted særlig i 1970 — kan berettigede og må berettigede en vis regulering, og det er det, der sker her. Det er ikke nogen overvældende forhøjelse, vi foreslår for aktieselskaberne, det er en moderat regulering, som vil bringe aktieselskabsbeskatningen mere på linje med den personlige beskatning.

(Kort bemærkning)

Dagmar Andreasen: Jeg tror ikke så forfærdelig meget på moral i forbindelse med skat, men tror ministeren ikke, at der ligger en tilskyndelse til at geninvestere en større del af indtjeningen, når beskatningsprocenten for det, man geninvesterer, er lavere, og er det dog ikke en fordel?

Finansministeren (Grünbaum): Der kan vel ikke være nogen tvivl om, og det er jo også fremgået af det, jeg har sagt, at netop denne skattefordel har gjort, at man i særlig grad har villet organisere firmaer som aktieselskaber. Og så kan man jo kun få fordelene, naturligvis, hvis man lader pengene stå i firmaet. Men om man derfor skal drage den konklusion, som fru Dagmar Andreasen gør, at så skulle vi bare sige: ja men så skal vi altså lave aktieselskabslovgivningen og skattelovgivningen således, at det bare bliver en vældig stor fordel at lade pengene stå, ved jeg ikke. Det kan jeg ikke være med til. Der må være en vis balance inden for skattesystemet. Vi har forskellige slags skatter, indkomstskatter og selskabsskatter osv., og der må være en vis balance imellem disse forskellige skatteformer, og det er den balance, vi prøver på at opnå gennem dette forslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af ligningsloven.

(Lovforslaget (nr. 36) findes i tillæg A. sp. 561, fremsættelsen i tidenden sp. 573).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ove Hansen: Det er kun få bemærkninger, jeg skal gøre til forslaget her om ændring af ligningsloven. En ændring, jeg anser for meget væsentlig, angår forskudsregistreringen. Vi indsender vel almindeligvis ikke skemaer mere, men vi bliver alle som skatteyderne forskudsregistreret. Der har vi ofte i skatteudvalget drøftet det urimelige i, at en ansættelse, der blev foretaget af forskudsregistrator, ikke kunne appelleres. Nu foreslår finansministeren, at skatteyderen, hvis han er utilfreds med den forskudsregistrering, der har fundet sted, kan klage til skatterådet, som så skal træffe den endelige afgørelse.

Jeg anser dette for at være meget værdifuldt, for jeg synes, det har været noget utilfredsstillende, at en skatteyder ikke har haft adgang til eventuelt at klage over en forhøjelse. Man kan vel sige: ja men det bliver berigtiget, når skatteåret er omme, og man gør den endelige slutskat op. Det er naturligvis rigtigt, men der kunne jo ske nogle fejl, som kunne få ubehagelige følger for en skatteyder. Nu bliver der altså mulighed for, at man kan gå til skatterådet med det samme.

Jeg ser, at finansministeren, og vel med god grund, nærer betænkelighed ved, at dette her kan give mere administration. Det kan det naturligvis også, men jeg håber, det bliver i et meget beskedent omfang, og at det, hvis man henvender sig til skatterådene, bliver hurtigt og let for skatterådene at